

Biznesa departamenta

Profesionālās maģistra studiju programmas
„Starptautiskais bizness”

STUDIJU PROGRAMMAS

RAKSTUROJUMS

par 2016./2016. studiju gadu

Programmas direktors

I.Ludviga

Departamenta vadītājs

I.Kristovska

Rīgā

2016

Satura rādītājs

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.....	3
2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	4
3. Uzņemšanas noteikumi.....	6
4. Studiju programmas plāns	7
5. Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma.....	9
6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem.	12
7. PIELIKUMI:.....	13
8. Studiju kursu apraksti	13
9. Studiju programmas satura atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā	13
10. Studiju programmas izmaksas	17
11. Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā.....	18
12. Informācija par studējošiem par 2015-2016	20
13. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā	22
14. Absolventu aptaujas un to analīze.....	23
15. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	24

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.

RISEBA profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Starptautiskais bizness” **mērķis** ir sniegt studējošiem padziļinātas zināšanas un profesionālu kompetenci, lai darbotos starptautiskā uzņēmējdarbības vidē, attīstītu jaunas prasmes un spējas dibināt un vadīt uzņēmumu, kā arī paplašināt tā darbību mainīgā starptautiskā biznesa vidē. Programma tiecas sekmēt analītisko prasmju attīstīšanu, kreatīvo domāšanu un spēcīgu ideju īstenošanu rīcības plānā, kā arī dažādu kultūras atšķirību un vadības prakses izpratni un vadīšanu pasaules mērogā.

Programmas mērķi un uzdevumi atbalsta augstskolas tieksmi kļūt par starptautiski atzītu augstskolu kas sagatavo profesionālus darbam profesionālajā vidē gan nacionālā gan starptautiskā līmenī.

Programma ir veidota atbilstoši Boloņas deklarācijas principiem un tās stratēģiskais mērķis ir dinamiski attīstīt RISEBA Latvijas augstākās izglītības sistēmas ietvaros, lai iegūtais grāds un diploms būtu atzīti gan Eiropas mēroga darba tirgū, gan būtu noderīgs izglītības turpināšanai citās Eiropas valstīs.

Programmas **pamatuzdevumi**:

- iepazīstināt studentus ar jaunākajām teorijām, debatēm un praksēm starptautiskā biznesa vidē;
- nodrošinot programmas augsti kvalificēto pasniedzēju sastāvu, veicināt studējošo profesionālas karjeras attīstību;
- nodrošinot kultūru daudzveidību un pozitīvu studiju vidi veicināt studējošo personības attīstību un citu kultūru izpratni;
- sekmēt studējošo ētisko un sociāli atbildīgo principu ievērošanu profesionālajā jomā.

Pēc sekmīgas studiju programmas apgūšanas absolventiem tiek piešķirts profesionālās maģistra grāds starptautiskajā biznesā un attiecīgi studenta izvēlētā studiju virzienam 5. kvalifikācijas līmeņa profesionāla kvalifikācija „Uzņēmumu un iestāžu vadītājs” vai „Personāla vadītājs” vai „Projekta vadītājs”.

Studiju programma „Starptautiskais bizness” 2013./2014 studiju gadā ir saņēmusi EFMD (*European Foundation for Management Development*) starptautiski atzītu EPAS akreditāciju.

2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Studiju programmas absolventi, kuriem ir piešķirta profesionālā kvalifikācijā „Uzņēmumu un iestāžu vadītājs” spēj:

- saprast un integrētā veidā paredzēt un reaģēt uz starptautiskā biznesa un vides sarežģīto un daudzpusīgo dabu, kurā darbojas uzņēmumi; izprast ekonomiskos un likumdošanas jautājumus, kuri nosaka pārmaiņas attiecīgajā nozarē;
- izprast starptautisko nodokļu sistēmu un juridisko pusi;
- saprast kopainu un to, kā savstarpēji mijiedarbojas atsevišķas funkcionālās sfēras;
- vadīt un konsultēt kompānija kas darbojas globālajā tirgū;
- izmantot kvantitatīvos un kvalitatīvos instrumentus, lai identificētu problēmas un iespējas, kuras lielā mērā ietekmēs viņu uzņēmumus, noteiktu to prioritātes un nodarbotos ar šiem aktuālajiem biznesa jautājumiem;
- pilnveidot organizācijas iespējas, lai samazinātu birokrātiju un attīstītu tādu kultūru, kura atbalstītu uzņēmējdarbību un inovācijas, un panāktu veiksmīgu produktu komercializāciju;
- izmantot informācijas tehnoloģijas, lai atbalstītu organizācijas struktūru un procesus;
- parādīt efektīvas sadarbības prasmes, lai veidotu stipru, vienotu komandu efektīvai problēmu risināšanai un mērķa sasniegšanai;
- biznesa lēmumu pieņemšanas procesā ņems vērā sociālo atbildību, juridiskās un ētiskās prasības un korporatīvās vadības pamatus;
- parādīt labas rakstiskās un mutiskās komunikācijas kompetences, kas atbalstīs un pilnveidos viņu vadītājspēju efektivitāti;
- vadīt pārmaiņas lielos uzņēmumos;
- ģenerēt idejas, rast radošus problēmu risinājumus, lietot jaunas zināšanas, izmantojot piemērotus instrumentus un tehnikas, un novērtēt saskaņā ar specifiskiem kritērijiem;
- lietot dažādus instrumentus, lai risinātu ar biznesu vadību saistītas problēmas, attīstītu korporatīvās stratēģijas un veidotu stratēģiju, politiku un programmu izvēlētās korporatīvās stratēģijas īstenošanai;

Profesionālās kvalifikācijas „Projekta vadītājs” ieguvējs spēj:

- saprast un integrētā veidā paredzēt un reaģēt uz starptautiskā biznesa un vides sarežģīto un daudzpusīgo dabu, kurā darbojas uzņēmumi; izprast ekonomiskos un likumdošanas jautājumus, kuri nosaka pārmaiņas attiecīgajā nozarē;
- izprast starptautisko nodokļu sistēmu un juridisko pusi;

- saprast kopainu un to, kā savstarpēji mijiedarbojas atsevišķas funkcionālās sfēras;
- vadīt un konsultēt kompānija kas darbojas globālajā tirgū;
- uzrādīt ļoti specifiskas dziļas zināšanas, kas atbilst projektu vadības nozares jaunākajiem atklājumiem;
- demonstrēt zināšanas un izpratni, kas veido pamatu patstāvīgai problēmu, radošu alternatīvu ideju formulēšanai, analīzei un pamatotai izvēlei pētniecības darbā;
- prasmīgi izvēlēties un pielietot projektu vadības teorētiskās pamatnostādnes, praktiskās metodes, tehnikas un rīkus netradicionālu, sarežģītu projektu situāciju risināšanā;
- integrēt zināšanas un praktiskās iemaņas, patstāvīgi formulēt, kritiski analizēt un izvērtēt problēmu risināšanas alternatīvas, patstāvīgi pieņemt pamatotus lēmumus;
- ievērot projektu vadības ētiskos, apkārtējās vides aizsardzības, apdrošināšanas, veselības aizsardzības un dzimuma vienlīdzības aspektus;
- argumentēti diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem projektu vadības jomas aspektiem; skaidri un argumentēti prezentēt un izskaidrot savus secinājumus un priekšlikumus speciālistu un projekta ieinteresēto pušu pārstāvju auditorijās;
- strādāt komandā, apkopot un analizēt kopējā darba rezultātus, uzņemties par tiem atbildību; dot ieguldījumu jaunu zinātnes atziņu radīšanā, veicināt inovācijas un uzņēmējdarbības veikšanu, patstāvīgi un mērķtiecīgi turpināt profesionālās kompetences pilnveidi;
- patstāvīgi formulēt un kritiski izvērtēt sarežģītas zinātniskās problēmas;
- integrēt dažādu jomu zināšanas veiksmīgā projektu vadībā;
- dot nozīmīgu ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā šajā nozarē.

Profesionālās kvalifikācijas „Personāla vadītājs” ieguvējs spēj:

- • saprast un integrētā veidā paredzēt un reaģēt uz starptautiskā biznesa un vides sarežģīto un daudzpusīgo dabu, kurā darbojas uzņēmumi; izprast ekonomiskos un likumdošanas jautājumus, kuri nosaka pārmaiņas attiecīgajā nozarē;
- izprast starptautisko nodokļu sistēmu un juridisko pusi;
- saprast kopainu un to, kā savstarpēji mijiedarbojas atsevišķas funkcionālās sfēras;
- vadīt un konsultēt kompānija kas darbojas globālajā tirgū;

komunicēt gan speciālistu, gan nespeciālistu vidē attiecībā uz sarežģītiem akadēmiskiem un profesionāliem jautājumiem;

- patstāvīgi un kritiski formulēt un analizēt sistemātiski sarežģītas praktiskas un inovācijas problēmas;
- patstāvīgi turpināt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju.
- profesionālā kompetences jomā ir ieguvis padziļinātas teorētiskās, praktiskās un pētniecības iemaņas, kuras spēj izmantot: patstāvīgai pētniecības darbībai un profesionālu problēmu risināšanai un risinājumu ceļu izvēlei;
- izprast sarežģītus jautājumus un kopsakarības;
- rast vispārējo konkrētajā un konkrēto vispārināt gan praktiskajā, gan pētnieciskajā kontekstā.
- patstāvīgi pieņemt un pamatot lēmumus savā studiju jomā;
- skatīt perspektīvā un, balstoties uz zinātniskām, teorētiskām un/vai empīriskām.

3. Uzņemšanas noteikumi

RISEBA uzņemšanas noteikumi izstrādāti saskaņā ar Augstskolu likuma 46.panta 5.punktu un MK 10.10.2006. noteikumiem Nr.846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”, kā arī RISEBA Studiju nolikumu.

Tiesības studēt studiju programmā „Starptautiskais bizness” ir katram Latvijas Republikas pilsonim un personām, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī ārvalstniekiem un citām personām, kurām ir izsniegta pastāvīgās vai termiņuzturēšanās atļaujas.

Lai studētu programmā ir nepieciešams Latvijā atzīts un dokumentāli apliecināts dokuments par pabeigtu augstāko izglītību, pase, CV, 4 fotogrāfijas, kā arī jāizpilda uzņemšanas noteikumi un jāsamaksā reģistrācijas maksa.

Studiju programmā imatrikulēti tie reflektanti, kuri sekmīgi izpildījuši visas uzņemšanas noteikumu prasības:

- Iesnieguši visus nepieciešamus dokumentus
- Izpildījuši prasības attiecībā uz angļu valodas zināšanas līmeni:
- IELTS (ar vērtējumu vismaz 6.5) vai TOEFL (ar vērtējumu vismaz 550)
- vai iepriekšējā izglītības pamatvaloda ir bijusi angļu.

Ja nav attiecīga sertifikāta vai iepriekšējā izglītības pamatvaloda nav bijusi angļu, pretendents ir jākārt RISEBA angļu valodas eksāmens.

Uzsākot studiju procesu pēc imatrikulēšanas, studentiem tiek piedāvātas ievadlekcijas, kurās studenti tiek iepazīstināti ar augstskolu, tās iekšējiem normatīviem, organizatorisko sistēmu,

materiāli tehnisko bāzi un studiju procesu. Šajās ievadlekcijās notiek iepazīšanās ar studentiem un viņu interešu loku, tiek veicināta arī savstarpējā sadarbība komandas darbā.

4. Studiju programmas plāns

RISEBA profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Starptautiskais bizness” veidota, balstoties uz 2014.gada 26.augusta LR Ministru Kabineta Noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un 5. kvalifikācijas līmeņa profesiju standartu un atbilst to saturam un apjomam.

Programmas vispārējais saturs atbilst 60 KP studentiem ar augstāko profesionālo izglītību vai 80 KP studentiem ar augstāko akadēmisko izglītību.

60KP programmas īstenošanas plāns un studiju kursu sadalījums uzrādīts tabulā 4.1

80KP programmas īstenošanas plāns un studiju kursu sadalījums uzrādīts tabulā 4.2.

4.1. tabula

“Starptautiskais Bizness” programma (ar augstāko profesionālo izglītību)

No.	Studiju kursi	Kredītpunkti		
		Sem. 1.	Sem. 2.	Sem. 3.
	Obligātie kursi (daļa A)			
1	Finanšu analīze lēmumu pieņemšanai	2		
2	Ilgtspējīga organizācijas attīstība	2		
3	Kulturālā diplomātija un pārrunas	2		
4	Līderība un pārmaiņu vadība	2		
5	Mūsdienu vadība un starptautiskās organizācijas	2		
6	Pētniecības metodes		2	
7	Starptautiskā biznesa vide	2		
8	Starptautiskā stratēģiskā vadībinība	2		
9	Starptautiskā tirgvedība un komunikācijas	2		
10	Starptautiskās komerciesības	2		
11	Profesionālā prakse / Projektu laboratorija		6	
12	Maģistra darbs			20
	Kopā:	18	8	20
	Brīvās izvēles kursi (daļa C)			
13	Inovācija un kreativitāte		2	
	Kopā:		2	
	Ierobežotās izvēles kursi (daļa B)			
Profesionālā kvalifikācija Uzņēmumu un iestāžu vadītājs				
14	E-bizness un jaunie mediji		3	
15	Personības attīstība		1	
16	Eksporta menedžments		2	
17	Starptautiskā uzņēmējdarbība		2	
18	Starptautiskās biznesa operācijas		2	
19	Starptautiskās finanses		2	
	Kopā:		12	
Profesionālā kvalifikācija Projekta vadītājs				

14	Personāla un projekta izmaiņu vadība		2	
15	Programmu un projektu portfeļa vadība		2	
16	Projekta izstrāde un komunikācijas vadība		3	
17	Projekta kvalitātes un risku vadība		2	
18	Projekta vadības sistēmas un pieejas		3	
	Kopā:		12	
Profesionālā kvalifikācija Personāla vadītājs				
14	Apmācība, mācīšanas un talantu vadība		1,5	
15	Darba tiesības		1	
16	Darbinieku attiecības un iesaistīšanās		1,5	
17	Koučings, mentorings un supervīzija		1	
19	Personāla informācijas sistēmas		1	
20	Personāla stratēģiskā plānošana		1,5	
21	Personāla vadības funkcijas		3	
22	Starp kulturāla komunikācija		1,5	
	Kopā:		12	
	Pavisam kopā	18	22	20

4.2. tabula

“Starptautiskais Bizness” programma (ar augstāko akadēmisko izglītību)

No.	Studiju kursi	Kreditpunkti			
		Sem. 1.	Sem. 2.	Sem. 3.	Sem. 4.
	Obligātie kursi (daļa A)				
1	Finanšu analīze lēmumu pieņemšanai	2			
2	Ilgspējīga organizācijas attīstība	2			
3	Kulturālā diplomātija un pārrunas	2			
4	Līderība un pārmaiņu vadība	2			
5	Mūsdienu vadība un starptautiskās organizācijas	2			
6	Pētniecības metodes		2		
7	Starptautiskā biznesa vide	2			
8	Starptautiskā stratēģiskā vadībinība	2			
9	Starptautiskā tirgvedība un komunikācijas	2			
10	Starptautiskās komerciesības	2			
11	Profesionālā prakse / Projektu laboratorija		6	20	
12	Maģistra darbs				20
	Kopā:	18	8	20	20
	Brīvās izvēles kursi (daļa C)				
13	Inovācija un kreativitāte		2		
	Kopā:		2		
	Ierobežotās izvēles kursi (daļa B)				
Profesionālā kvalifikācija Uzņēmumu un iestāžu vadītājs					
14	E-bizness un jaunie mediji		3		
15	Personības attīstība		1		
16	Eksporta menedžments		2		
17	Starptautiskā uzņēmējdarbība		2		
18	Starptautiskās biznesa operācijas		2		
19	Starptautiskās finanses		2		
	Kopā:		12		
Profesionālā kvalifikācija Projekta vadītājs					

14	Personāla un projekta izmaiņu vadība		2		
15	Programmu un projektu portfeļa vadība		2		
16	Projekta izstrāde un komunikācijas vadība		3		
17	Projekta kvalitātes un risku vadība		2		
18	Projekta vadības sistēmas un pieejas		3		
	Kopā:		12		
Profesionālā kvalifikācija Personāla vadītājs					
14	Apmācība, mācīšanās un talantu vadība		1,5		
15	Darba tiesības		1		
16	Darbinieku attiecības un iesaistīšanās		1,5		
17	Koučings, mentoring un supervīzija		1		
19	Personāla informācijas sistēmas		1		
20	Personāla stratēģiskā plānošana		1,5		
21	Personāla vadības funkcijas		3		
22	Starp kulturāla komunikācija		1,5		
	Kopā:		12		
	Pavisam kopā	18	22	20	20

Pretendentiem ar neprofilējošo izglītību tiek piedāvāts ievadmodulis „Uzņēmums un vide” 10KP apjomā (nodrošina vispārējās zināšanas, kas ir nepieciešamas lai sekmīgi studentu programmā):

- Vadībzinību un marketinga pamati – 2KP
- Ekonomika – 2KP
- Grāmatvedība un finanses – 2KP
- Skaitliskās metodes biznesā – 2KP
- Stratēģisko vadībzinību pamati – 2KP.

Studiju valoda visos priekšmetos ir angļu.

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma

Zināšanu apguve studiju programmā ietver struktūras, instrumentus, praktiskus piemērus, lekcijas, grupu uzdevumus, interaktīvās diskusijas un biznesa sabiedrības vieslektoru lekcijas. Mācīšanās programmas ietvaros, galvenokārt, notiek darba grupās un pašmācības ceļā, kas ir visu programmas kursu būtiska mācīšanās daļa. No studentiem tas prasa iknedēļas intensīvu lasīšanu, lai sagatavotos katrai nodarbībai. Programma apvieno teorētisko materiālu ar „case-studies” un simulācijām, lai sniegtu studentiem praktisku, ar biznesu saistītu, pieredzi. Tādēļ mācīšanās stils ir līdzdalība, un studentu grupa līdzinās sabiedrībai, kurā studenti meklē iespējas savām idejām, apspriež un dalās tajās. Sesijās un starp sesijām studentu komanda piedalās aktīvās mācīšanās projektos, kuri veidoti, lai izmantotu koncepcijas un struktūras, risinot specifiskus uzņēmuma jautājumus. Datoru un

citas simulācijas, ka arī lomu spēles un video mācīšanās ir mācību procesa neatņemama daļa. Liela uzmanība tiek veltīta komandu darbam – studenti strādā maksimāli 6 cilvēku grupās, lai veiktu savus grupas uzdevumus.

Studentiem tiek piedāvāts arī papildus akadēmiskais atbalsts individuālu konsultāciju formā.

Studiju programma ietver specializētas individuāli izvēlētas zinātnes jomas: līdzdalību metodoloģiskos un profesionālos semināros, kā arī zinātniskajās konferencēs.

Mācīšanās un mācīšana ir virzīta uz praktiskām studijām. Teorijas un modeļi tiek apgūti un mācīti, tos praktiski izmantojot starptautiskā biznesa jautājumos - praktiskos projektos un piemēros un tirgus analīzē. Uzņēmuma apmeklējumi un uzņēmumu pārstāvju piedalīšanās grupu diskusijās palīdz akadēmiskajās studijās integrēt uzņēmuma praktiskos viedokļus. Arī maģistra darbs ir saistīts ar reālās dzīves biznesa jautājumiem starptautiskā vidē. Studenti raksta darbu sadarbībā ar uzņēmumu, apvienojot akadēmisko un praktisko pētījumu.

Angļu valoda kā studiju un novērtējuma valoda, vieslektoru integrācija studiju procesā, studentu apmaiņa mācību grupās un dažādu pasaules autoru publicēto mācību grāmatu un rakstu krājumu izmantošana nodrošina, ka studenti mācās šajā programmā starptautiskā vidē un ir atbilstoši sagatavoti karjeras iespējām starptautiskos uzņēmumos un iestādēs.

Programmā izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

Studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Maģistrantu zināšanu kvalitāti vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Eksāmenu, kontroldarbu, kursa darbu, prakšu un ieskaišu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 baļļu sistēmā.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu maģistrantu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Studiju kursa laikā notiek regulāra studentu darba vērtēšana lekcijās un patstāvīgajās studijās. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi utt.).

Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

Novērtēšanas prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs lekcijās ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu.

Pamatojoties uz nolikumu „Prasības RISEBA pasniedzējiem”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver maģistranta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu.

Lai apgūtu programmu, katram studentam jāizpilda visas programmas prasības un jānokārto Valsts pārbaudījums – jāizstrādā, jāuzraksta un jāaizstāv maģistra darbs. Maģistranti Valsts pārbaudījumu drīkst kārtot ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- pozitīvi novērtēta prakses atskaite;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un Valsts pārbaudījumā saņemts pozitīvs vērtējums, maģistrantiem tiek piešķirts profesionālais grāds - maģistrs starptautiskajā biznesā.

6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem.

Programmas absolventi ir pieprasīti darba tirgu par ko liecina 2015./2016. gada veiktā aptauja, pēc kuras var secināt ka visi 100% absolventu ir atraduši darbu 6 mēnešu laikā pēc programmas absolvēšanas. No kopēja absolventu skaita, 40% mainīja darbu un attiecībā uz darba amatiem 22% strādā augstākā līmeņa vadītāju amatos, 63 % no absolventiem strādā vidējas līmeņa vadītāju amatos, 10% ir administratīvie darbinieki un 5% absolventu ir dibinājuši un attīstījuši savu uzņēmumu.

6.1. tabula

Programmas „Starptautiskais bizness” absolventu sadalījums pēc darba amatiem

Kopējais absolventu skaits	Strādā ārzemēs	Mainīja darbu gada laikā pēc absolvēšanas	Absolventu darba līmenis			
			Administratīvie darbinieki	Vidēja līmeņa vadītājs	Austākā līmeņa vadītājs	Uzņēmuma īpašnieks
108	25%	40%	10%	63%	22%	5%

Darba devēju konfederācijas pārstāvis atzīme ka „...šogad ievērojami vairāk ieteiktas ar uzņēmuma darbības nodrošināšanu saistītas profesijas, kā grāmatvedis, sabiedrisko attiecību speciālists, mārketinga speciālists. Uzņēmumi saprot, ka bez šīm atbalsta funkcijām nespēs sekmīgi konkurēt tirgū. Uzlabojoties valsts ekonomikai, nepieciešams ne vien produktus saražot, bet arī sekmīgi realizēt vietējos un ārvalstu tirgos. Tas paver plašas iespējas jauniešiem, kas plāno studēt attiecīgajās profesijās, galvenais izvēlēties labāko izglītības iestādi!...”(<http://www.lddk.lv/notikums/1381-darba-deveji-sniegusi-ieteikumus-jauniesiem-kur-apgut-darba-tirgu-pieprasitakas-profesijas/>)

Saskaņā ar Ekonomikas Ministrijas datiem, nākotnē „...tiks meklēti komercdarbības un pārvaldes speciālisti, kā arī juridisko un sociālo zinātņu speciālisti..” (<http://www.lvportals.lv/print.php?id=263705>), kā arī, ņemot vērā mūsdienās straujas izmaiņas pasaules ekonomikā, struktūras izmaiņas, kas saistīti ar globāliem procesiem speciālisti kas pārzina kāda veida paredzēt un reaģēt uz izmaiņām globālā tirgū, ka arī speciālisti ar svešvalodu zināšanām būs ļoti pieprasīti (<http://www.lu.lv/zinas/t/28297/>).

CVonline veiktais pētījums atzīme pieprasījumu kas saistīti ar uzņēmumu, projektu un personāla vadību (<http://www.monday.lv/kurs-bus-pieprasits-darba-tirgu-2014-gada/>).

7. PIELIKUMI:

8. Studiju kursu apraksti

9. Studiju programmas satura atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā

RISEBA profesionālā augstākās izglītības maģistra studiju programma „Starptautiskais bizness” veidota, balstoties uz 2014.gada 26.augusta LR Ministru Kabineta Noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un atbilst to saturam un apjomam.

9.1. tabulā norādītas Valsts standartā izvirzītās prasības profesionālajai augstākajai izglītībai un RISEBA maģistra studiju programmas atbilstība šīm prasībām.

9.1.tabula

Maģistra studiju programmas „Starptautiskais bizness” satura salīdzinājums ar otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartu

Nr.	Programmas obligātā satura daļas	Noteikumi par 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartu	RISEBA studiju programma	
			(ar augstāko profesionālo izglītību)	(ar augstāko akadēmisko izglītību)
1	Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē	vismaz 7 KP	22 KP	22 KP
2	Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi	vismaz 5 KP	9 KP	9 KP
3	Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi	vismaz 2 KP	3 KP	3 KP
4	Papildus (izvēlēs) kursi	vismaz 2 KP	2 KP	2 KP
5	Prakse	vismaz 6 KP	6 KP	26 KP
6	Valsts pārbaudījums	vismaz 20 KP	20 KP	20 KP
7	Maģistra studiju programmas apjoms	vismaz 40 KP	60 KP	80 KP

Analizējot studiju programmas „Starptautiskais bizness” satura atbilstību Valsts standarta prasībām, var secināt, ka RISEBA studiju programma pilnībā atbilst Valsts standarta prasībām. Papildus, RISEBA realizētajā studiju programmā „Starptautiskais bizness” uzsvars tiek likts uz jaunākajiem sasniegumiem nozares teorijā un praksē, kā arī uz kreativitāti un inovācijām.

Lai nodrošināt iespēju paplašināt specifiskās zināšanas tiek piedāvāti brīvās izvēles studiju kursi un vieslektoru piedāvātie semināri un lekcijas.

Studiju programmas atbilstība Profesijas standartam

Profesionālā kvalifikācija Uzņēmumu un iestāžu vadītājs

Lai noteiktu RISEBA profesionālās augstākas izglītības maģistra studiju programmas „Starptautiskais bizness” atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa Uzņēmumu un iestāžu vadītāja profesijas standartam, tika izvērtēts studiju programmā norādīto studiju kursu salīdzinājums ar Profesiju standartā PS 0070 noteikto nepieciešamo zināšanu un prasmju apguves apjomu, kā arī ņemtas vērā studiju programmas apguves uzsākšanai noteiktās prasības, kas apliecina atsevišķu zināšanu apguvi nepieciešamajā līmenī (skat. 9.2. tabulu).

9.2.tabula

Profesionālā kvalifikācija Uzņēmumu un iestāžu vadītājs

Zināšanas	Zināšanu līmenis			Studiju programmas kursi
	priekšats	izpratne	pielietošana	
Komercedarbības būtiskās funkcionālās sfēras				
Mārketinga vadīšana				Starptautiskā Tirdzniecība un Komunikācijas Starptautiskā Stratēģiskā Vadībiznība
Finanšu vadīšana, finanšu un vadības grāmatvedība				Starptautiskās Finanšes
Personāla vadīšana un vadības psiholoģija, darba tiesiskās attiecības				Līderība un Pārmaiņu Vadība Starptautiskā Biznesa Vide
Ražošanas/pakalpojumu organizēšana, loģistika, vadības informācijas sistēmas, kvalitātes sistēmu vadība, darba aizsardzība				Starptautiskās Biznesa Operācijas Starptautiskās Komerctiesības Elektroniskā komercija un jaunie mediji
Komercedarbības likumdošana				Starptautiskās Komerctiesības
Teorētiskās ekonomikas un vadības zinību izpratni un apguvi nodrošinošās zināšanas				
Ekonomikas teorija				Starptautiskā Biznesa Vide Starptautiskās Biznesa Operācijas un Pakalpojumu Pārvaldība
Ekonomiski matemātiskās metodes				Starptautiskā Biznesa Vide Starptautiskās Biznesa Operācijas Pētniecības metodes
Integrējošās zināšanas un prasmes				
Stratēģiskā vadīšana				Starptautiskā Tirdzniecība un Komunikācijas Starptautiskā Stratēģiskā Vadībiznība
Starptautiskā komercedarbības vide				Starptautiskā Biznesa Vide Korporatīvā Vadība un Sociālā Atbildība Starptautiskā Uzņēmējdarbība un Inovācijas
Vispārējās zināšanas un prasmes				
Valsts valoda				RISEBA semināri / vieslekcijas
Svešvaloda				Programma tiek īstenota angļu valodā
Komunikāciju prasme				Starptautiskā Biznesa Vide Starptautiskā Tirdzniecība un Komunikācijas

Profesionālā kvalifikācija Projekta vadītājs

Lai noteiktu RISEBA profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Starptautiskais bizness” atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa Projekta vadītāja profesijas standartam, tika izvērtēts studiju programmā norādīto studiju kursu un tēmu salīdzinājums ar Profesiju standartu (Profesijas kods – 2422 01) - (skat. 9.3. tabulu).

9.3.tabula

Profesionālā kvalifikācija Projekta vadītājs

Zināšanas	Līmenis		Studiju kursi un kursu tēmas
	izpratne	pielietošana	
Zināšanas izpratnes līmenis			
multiprojektu vadīšana			Programmu un portfeļu vadība
programmu vadīšana;			Programmu un portfeļu vadība
projektu portfeļu vadīšana			Programmu un portfeļu vadība
projektorientētā komercdarbība;			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības proces
profesionālā ētika un biznesa ētika			Projekta vadības psiholoģija un līderība
saskarsmes psiholoģija			Projekta vadības psiholoģija un līderība Projekta komunikāciju vadība
grāmatvedība, nodokļi, audits			Projekta kvalitātes un risku vadība
profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.			Angļu / latviešu /krievu valodā
Zināšanas lietošanas līmenis			
projektu vadīšanas teorētiskie pamati			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi
projektu vadīšanas metodes, tehnikas un instrumenti			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi Projekta risku vadība Stratēģiskās vadībzinības
projektu inicializācija			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi Inovācijas un kreativitāte
projektu organizācija			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi
projektu sākums			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi Projektu laboratorija
Zināšanas lietošanas līmenis			
projektu plānošana, noslēgums			Projekta būtība un standarti Projekta pārvaldības procesi Projektu laboratorija
projektu kvalitātes vadīšana			Projekta kvalitātes un izmaiņu vadība
projektu risku vadīšana			Projekta risku vadība Projektu laboratorija
projektu personāla vadīšana			Personāla un projekta izmaiņu vadība
projektu dokumentācijas vadīšana			Projekta lietvedība un terminoloģija
administratīvās un saimnieciskās tiesības			Projekta tiesiskais nodrošinājums

starptautiskie un nacionālie projektu vadīšanas standarti un vadlīnijas;			Projekta vadības sistēmas un pieejas Projektu laboratorija
statistiskās datu apstrādes metodes			Pētījumu metodoloģija
darba aizsardzība			Projekta vadības sistēmas un pieejas
valsts valoda			Komunikācija ar studentiem; izmantotas grāmatas un papildus materiāli

Profesionālo kvalifikācija Personāla vadītājs

Lai noteiktu studiju programmas atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa personāla vadītāja profesijas standartam, ir veikts studiju programmā piedāvāto studiju kursu un tēmu salīdzinājums ar Profesijas standartā noteikto nepieciešamo zināšanu apguvi (Profesijas kods – 2423 03) (9.4.tabula).

9.4.tabula

Profesionālo kvalifikācija Personāla vadītājs

Zināšanas	Līmenis		Studiju kursi un kursu tēmas
	izpratne	pielietošana	
Zināšanas izpratnes līmenis			
finanšu grāmatvedība; grāmatvedība un finanses			Finanšu analīze lēmumu pieņemšanai
tirgzinības			Starptautiskā tirgvedība un komunikācijas
personāla lietvedība			Personāla stratēģiskā plānošana
statistika			Pētījumu metodes
socioloģija			Sociālā un saskarsmes psiholoģija
komercdarbības tiesiskie pamati			Starptautiskās komerciesības
ekonomika			Starptautiskā biznesa vide
ieksējā un ārējā komunikācija Koučings, mentoring un supervīzija; Pārmaiņu vadīšana un līderība; Atvērtā inovācija un kreativitāte profesionālajā darbībā			Starpkultūru komunikācija
informāciju tehnoloģijas			Starpkultūru komunikācija Personāla informācijas sistēmas
profesionālie termini valsts valodā un divās svešvalodās			Angļu / latviešu /krievu valodā
Zināšanas lietošanas līmenis			
personāla vadība			Personāla vadības funkcijas Personāla stratēģiskā plānošana
organizāciju psiholoģija Organizāciju psiholoģija profesionālā ētika			Vadīšanas psiholoģija, ētika un sociālā atbildība
personības psiholoģija			Koučings, mentoring un supervīzija
darba tiesiskās attiecības un sociālās tiesības			Darbinieku attiecības un iesaistīšanās

darba aizsardzība			Darba tiesības
lietišķā saskarsme			Starpkulturāla komunikācija
vadības zinības			Apmacība, macīšanas un talantu vadība
korporatīvā sociālā atbildība			Vadīšanas psiholoģija, ētika un sociālā atbildība
valsts valoda			Komunikācija ar studentiem; izmantotas grāmatas un papildus materiāli

Profesijas standartā paredzētās prasmes tiek apgūtas:

- atbilstošo programmā iekļauto studiju kursu apguves laikā;
- izstrādājot patstāvīgos studiju darbus un kontroldarbus;
- profesionālās prakses laikā.

10. Studiju programmas izmaksas

Studiju programmas „Starptautiskais bizness” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts (skat. studiju maksas apmēru 10.1.tabulā).

10.1.tabula

Studiju maksas apmērs pēc studiju formām (eiro gadā)

Iepriekšējā izglītība	Studiju forma	KP/Ilgums	Valoda	Studiju maksas apmērs gadā
profesionālā profilējošā augstākā izglītība	Pilna laika vakara	60/1.5 gadi	ENG	3420
Akadēmiskā profilējošā augstākā izglītība	Pilna laika vakara	80/2 gadi	ENG	3420

RISEBA noteiktas sekojošas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;

- komerckredīts;
- sponsoru finansējums.

11. Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā

Latvijas Universitāte

Profesionālā maģistra studiju programma Starptautiskais bizness

Latvijā maģistra programmu starptautiskajā biznesā piedāvā tikai RISEBA un Latvijas Universitāte. Tomēr LU programmas saturs un piešķirtais grāds atšķiras no RISEBA piedāvātā. RISEBA absolventi saņem profesionālo maģistra grādu starptautiskajā biznesā, bet Latvijas universitāte piešķir profesionālo maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā. RISEBA programma, papildus „Uzņēmumu un iestāžu vadītāja” profesionālai kvalifikācijai piedāvā arī kvalifikāciju „Projekta vadītājs” un „Personāla vadītājs”. RISEBA studenti līdz 2.semestra sākumam var izvēlēties kādu studiju virzienu izvēlēties lai saņemtu attiecīgu profesionālo kvalifikāciju.

Studijas gan LU, gan RISEBA notiek vakaros, kaut RISEBA nodarbības notiek darba dienās un tikai dažreiz sestdienās, bet LU studijas regulāri notiek arī sestdienās.

LU programma piedāvā studiju virzienu eksporta menedžments (pēc izvēles studenti var apgūt atbilstošus izvēlētam virzienam studiju kursus 4KP apjomā), kaut tas neietekmē un nemaina iegūto maģistra grādu vai profesionālo kvalifikāciju. RISEBA izvēles priekšmeti studējošiem tiek piedāvāti kā programmas C daļa (brīvās izvēles priekšmetu daļa).

LU programma piedāvā tikai vienu dubult-grādu, bet RISEBA programma piedāvā četrus un ar vairākām specializācijām. Arī starptautisko partner-augstskolu izvēle RISEBA ir daudz plašāka.

Kedge Business School (RISEBA partneruniversitāte Dubultgrāda programmas ietvāros)

Maģistra studiju programma International Business

KEDGE maģistra studiju programma pēc struktūras un satura ir ļoti līdzīga RISEBA programmai tomēr programmas maksa ir 13 000 EUR, kas ir divreiz dārgāk nekā RISEBA.

Uzņemšanas kritēriji ir līdzīgi RISEBA kritērijiem, kaut KEDGE studentiem līdz studiju beigām obligāti ir jānokārto TOEFIC (angļu valodas eksāmens). RISEBA studentiem

gadījumā, ja viņiem nav TOEFL vai IELTS angļu valodas sertifikāta, RISEBA piedāvā nokārtot RISEBA iestājpārbaudījumu angļu valodā.

Studijas, atšķirībā no RISEBA, notiek dienas laikā un programma paredz vairāk kontaktstundu katram kredītpunktam, kā arī liela uzmanība tiek veltīta studentu personības attīstībai un viņu iesaistīšanai vairākos augstskolas projektos un pasākumos. Tas ir skaidrojams ar to ka Francijā, studējot maģistra programmā, studenti nestrādā un var veltīt vairāk laika studijām.

Atšķirībā no RISEBA, KEDGE programma neparedz maģistra darba izstrādi. 5 mēnešu profesionālā prakse, prakses atskaites nodošana un sekmīga aizstāvēšana ir KEDGE programmas noslēdzoša daļa. Savukārt RISEBA programma paredz gan profesionālo praksi, gan maģistra darba izstrādi un aizstāvēšanu.

KEDGE programma piedāvā specializāciju Finansēs, Globālajā biznesā, Mārketingā un Loģistikā. RISEBA studenti var saņemt KEDGE diplomu studējot universitātē viena semestra laikā.

Groupe ESC Troyes - Champagne School of Management

(RISEBA partneruniversitāte Dubultgrāda programmas ietvāros)

Maģistra studiju programma Innovation, Creation and Entrepreneurship

Ja programmu „Starptautiskais bizness” salīdzina ar līdzīgu maģistra programmu ESC Troyes, ar ko RISEBA programmai ir dubultgāda sadarbība, var secināt, ka RISEBA ir vairāk ārzemju pasniedzēju, pasniedzēji labāk pārvalda angļu valodu un, pēc studentu atsauksmēm, studiju process ir labāk sakārtots. Cenu ziņā ESC piedāvātā programma maksā 8000 EUR gadā, kas ir trīsreiz dārgāk nekā RISEBA programma. Toties, ESC Troyes piedāvā studentiem vairāk iespēju attiecībā uz sadarbību ar biznesa vidi un vairākās specializācijas: personālvadībā, uzņēmējdarbībā un mārketingā.

RISEBA lielāka uzmanība ir veltīta akadēmisko prasmju attīstībai, kas ļauj studentiem kvalitatīvi izpildīt pasniedzēju uzdevumus, kā arī sekmīgi izstrādāt un aizstāvēt maģistra darbu, kas atbilst starptautiskiem akadēmiskiem standartiem. RISEBA studenti var apvienot darbu ar studijām, kas nodrošina programmā iegūto zināšanu pielietošanu profesionālajā jomā. Toties, ESC Troyes studenti maģistra darbu neizstrādā – tai vietā studentiem ir jāiziet 5 mēnešu profesionālo praksi. RISEBA programmā nepārtraukti tiek atjaunota un ņemot vērā jaunākas tendences biznesā ir iekļauti studiju kursi – Ilgtspējīga organizācijas attīstība un sociāla atbildība, kā arī E- bizness un jaunie mediji un, ņemot vērā sadarbības augstskolu

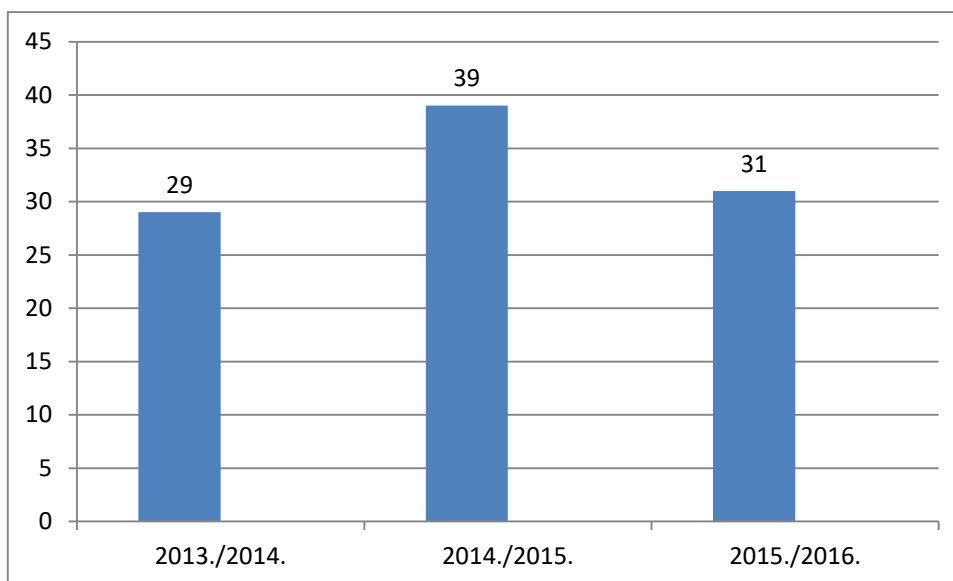
pozitīvo pieredzi, RISEBA ievēsa vēl divas profesionālas kvalifikācijas: personāla vadītājs un projekta vadītājs.

Kopumā, RISEBA studiju programma ir labi strukturēta un pilnībā atbilst izglītības standartiem. Tajā ir iekļauti visi studiju kursi, kas sniedz nepieciešamās zināšanas un iemaņas uzņēmējdarbības organizācijas un vadības jomā. Studiju programmas līdzsvarotība un viņas starptautiskā ievirze ir raksturīgākās iezīmes, kas atšķir RISEBA realizēto studiju programmu no citu augstskolu piedāvātajām.

12. Informācija par studējošiem par 2015-2016

Imatrikulēto studentu skaits augstākajā profesionālajā maģistra studiju programmā „Starptautiskais bizness” 2015./2016. akadēmiskajā gadā bija 31 studenti no Latvijas un ārzemēm. Programmā studē daudz ārzemju studentu ERASMUS programmas ietvaros. Katrā studiju semestrī līdz 15 studentiem pievienojas grupai, lai kopā apgūtu priekšmetus.

Ņemot vērā Latvijas demogrāfisko situāciju un lielu konkurenci, kopējais vietējo studentu skaits turpinās samazināties, tāpēc nepieciešams meklēt iespējas piesaistīt programmai vairāk ārvalstu studentus. RISEBA ir uzsākusi aktīvu darbību vairākās NVS valstīs, piem. Kazahstāna, Uzbekistāna, Armēnija u.c., Indijā un Ķīnā, dibinot sadarbību ar vietējiem aģentiem. Bet tas nozīmē, ka nepieciešams izvērtēt, cik studiju programma ir pievilcīga potenciālajiem studentiem no minētajām valstīm pēc studiju valodas, studiju formas, studiju ilguma, struktūras un satura un tml.

12.1.attēls. *Studentu skaita dinamika studiju programmā „Starptautiskais Bizness”*

Tabula 12.1.

Imatrikulēto studentu skaits

	Kopā	Uzņēmumu un iestāžu vadītājs kvalifikācija	Projekta vadītājs	Personāla vadītājs
2015-2016 Imatrikulētie studenti	31	20	6	5

Tabula 12.2.

Studentu skaits programmā

Kopā programmā	Uzņēmumu un iestāžu vadītājs kvalifikācija	Projekta vadītājs	Personāla vadītājs
69	40	15*	14*

*Projekta vadībā un Personāla vadības virziena studenti uzņemti sākot ar 2014.gada septembri.

Tabula 12.3.

Absolventu skaits programmā

	Uzņēmumu un iestāžu vadītājs kvalifikācija	Projekta vadītājs	Personāla vadītājs
2015-2016 absolventi	17	-*	5*

*Projekta vadībā un Personāla vadības virziena studenti uzņemti sākot ar 2014.gada septembri.

13. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

RISEBA administratīvajam un akadēmiskajam personālam izveidojusies laba sadarbība ar studējošiem gan studiju procesa laikā, gan ārpus studiju pasākumos, sportā, sadzīvē un citās jomās. Lai sadarbība būtu abpusēji konstruktīva, kā instruments informācijas apmaiņai, izveidotas studējošo aptaujas. Aptaujas veicina sadarbību un ļauj savlaicīgi atklāt jautājumus, kuriem studiju procesā jāpiešķir būtiska nozīme. Studējošo aptaujas RISEBA notiek regulāri, katru studiju gadu, parasti par visiem studiju kursiem.

Studiju daļa studiju kursa beigās piedāvā aptaujas, lai iegūtu tiešu atgriezenisko informāciju par studiju kursu kvalitāti, studējošo attieksmi, apmierinātību, pašnovērtējumu, izdales materiālu saprotamību un atbilstību tēmas izklāstam.

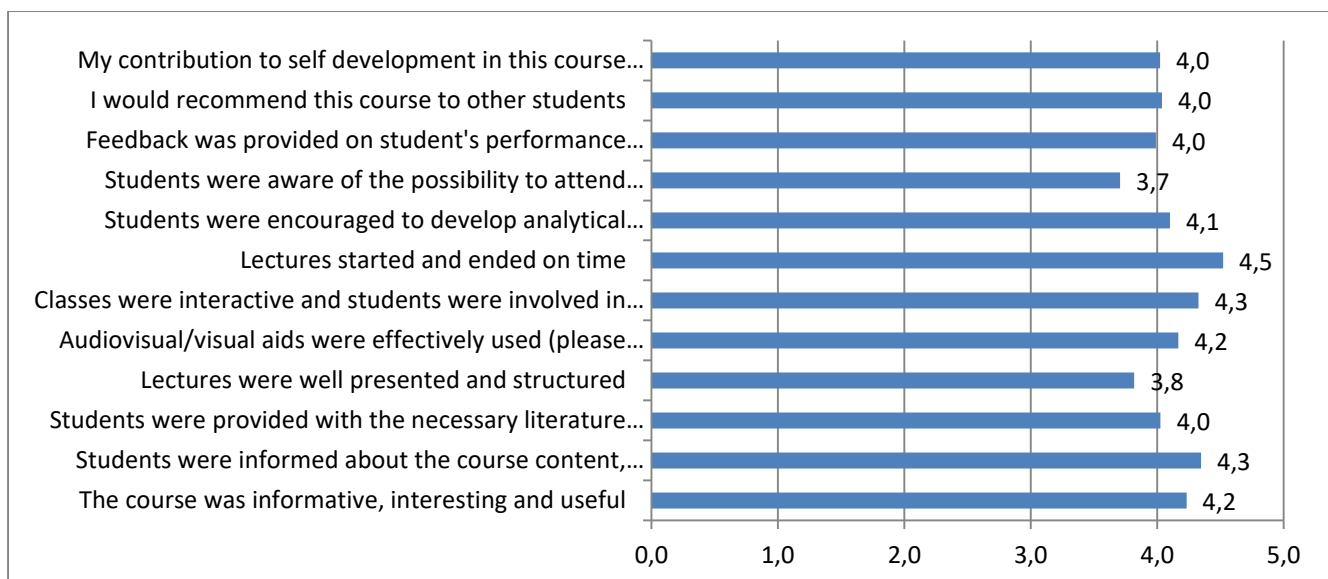
RISEBA akadēmiskā personāla stratēģiskās attīstības un pašnovērtējuma vajadzībām tiek novērtēta pasniegšanas kvalitāte un stils. Tāpat arī studējošiem tiek dota iespēja sniegt priekšlikumus par studiju kvalitātes paaugstināšanu.

Studējošo aptaujās aktīvi piedalās arī RISEBA Studentu Padome.

Parasti RISEBA aptaujai izmanto anketas. Anketu apstrāde ir datorizēta, līdz ar to anketās ietvertā informācija ir pieejama elektroniski apkopotā veidā.

Studentu novērtējums par kādu konkrētu profesora darbu parasti ietver dažādus pretējus viedokļus. Tādēļ novērtējums ir vispārināts taktiskā veidā, lai izvairītos no lieka konflikta un spriedzes. Prorektors, nodaļu vadītāji vai programmas direktors un pasniedzēji analizē un diskutē novērtējuma rezultātus, lai uzlabotu studiju kvalitāti

2015./2016.studiju gadā tika novērtēti 16 studiju kursi pēc 11 kritērijiem 5 baļļu skalā, kur 1 ir pilnīgi nepieņemami, 5 pilnīgi pieņemami. Kopumā vērtējumu var atzīt par pozitīvu gan studiju saturu, gan īpaši mācībspēka vērtējuma ziņā (skat.13.1.att.).

13.1. attēls. *Studiju programmas „Starptautiskais Bizness” studiju kursu novērtējums 2015./2016.st.gadā*

Apkopojot informāciju par programmas studiju kursiem un pasniedzējiem, kopējais vērtējums ir tuvāk augstākām vērtējumiem kas secina par programmas augsto kvalitāti. Studentu komentāri attiecībā uz pasniedzējiem un studiju kursu saturu liecina par kopēji augsto pasniegšanas līmeni.

Kopumā, studenti ir ļoti apmierināti ar pasniedzēju sastāvu programmā un augsti novērtē pasniedzēju dažādību un profesionālo pieredzi. It īpaši studenti novērtē ārvalstu pasniedzēju ieguldījumu programmā.

Papildus, studenti ļoti augsti novērtē iespējas studēt ārzemes un saņemt dubult grādu no citas universitātes.

14. Absolventu aptaujas un to analīze

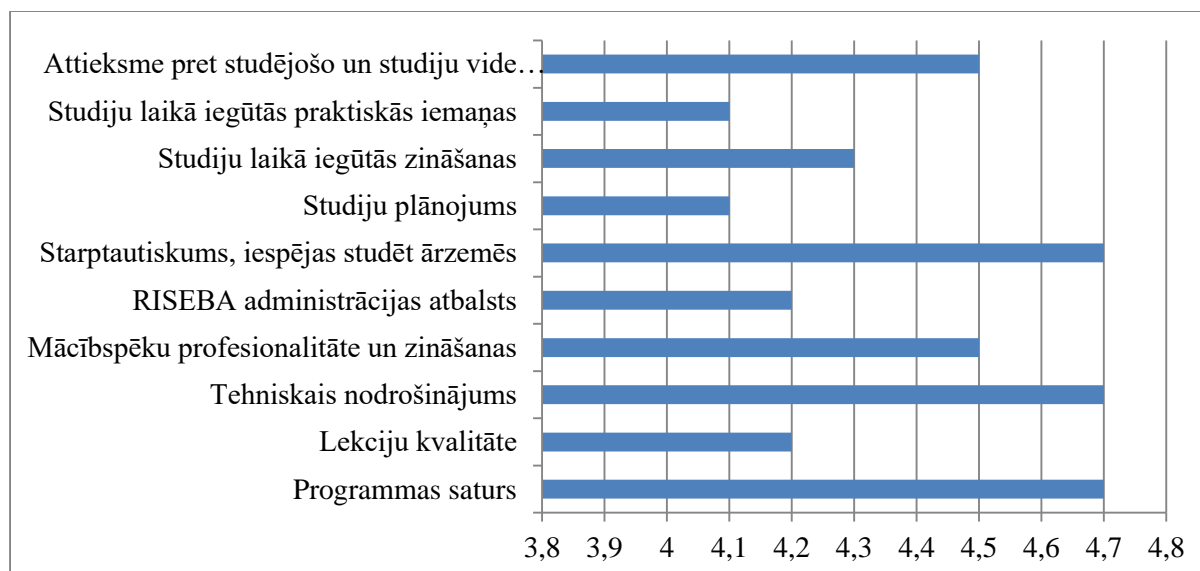
Programmas „Starptautiskais bizness” absolventi tiek regulāri aptaujāti, lai uzzinātu viņu viedokļus par programmu, tās pasniedzējiem, programmas apgūšanas ietekmi uz profesionālo izaugsmi un to, kā absolventi var sniegt ieguldījumu mācību procesā, daloties savā pieredzē un apgūtajās zināšanās.

Analizējot programmas absolventu aptaujas var secināt, ka absolventi ir ļoti apmierināti ar iegūto izglītību norādot, ka tas viņiem palīdz labāk orientēties starptautiskā biznesa vidē, pavērš plašākas iespējas darba tirgū, kā arī strādājot uzņēmumā palīdz labāk ieraudzīt un novērtēt uzņēmuma problēmas un atrast optimālo risinājumu.

Kopumā, absolventi atzīmēja ka rekomendētu programmu saviem draugiem, kolēģiem un citiem interesentiem. Programmas absolventi tiks aicināti piedalīties prezentācijās, kuras

paredzētas potenciālajiem studentiem. Daži no absolventiem piedalās lekcijās kā vieslektori, kā arī sniedz savu ieguldījumu programmas padomē, kas savukārt ļoti svarīgs programmas attīstībai un ļauj pilnveidot studiju procesu un uzlabot studiju kvalitāti.

Programmas absolventi tiek aicināti uz RISEBA pasākumiem un aktivitātēm un ar prieku tajos piedalās.

14.1.attēls. Absolventu aptaujas rezultāti.

15. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

RISEBA studējošiem tiek dota un vienmēr tiek atbalstīta iespēja piedalīties studiju procesa vērtēšanā un pilnveidošanā.

RISEBA darbojas studējošo pašpārvalde. Viens no Padomes dibināšanas pamatmērķiem ir studentu saskarsmes veidošana un aktivitātes veicināšana. Studentu Padome ir kopiena, kurā veidojas studentu dzīve, rodas studentu idejas, notiek aktīva kopdarbība jebkurā projektā, tiek dota iespēja katram studentam personīgi attīstīties, komunicēt ar citu augstskolu Studējošo pašpārvalžu pārstāvjiem un patstāvīgi sadarboties ar Latvijas uzņēmumiem. RISEBA Studentu Padome ir Latvijas Studentu Apvienības locekle, kas dod vislielākās iespējas dalīties pieredzē un apspriest gan ar studijām, studentu dzīvi un sabiedriskām aktivitātēm saistītās problēmas, gan arī ar visu izglītības sistēmu kopumā.

Studentu Padome - iespēja izteikt un aizstāvēt studentu viedokli gan Satversmes sapulcē, Senātā, Metodiskajā padomē, gan tieši rektoram vai prorektoram studiju darbā. RISEBA studentu Padome pārstāv studentu intereses visās augstskolas un valsts institūcijās, un arī ārzemēs.

Studējošie aktīvi piedalās augstskolas un studentu Padomes rīkotajās aptaujās. RISEBA regulāri, katru studiju gadu, visos studijuursos tiek veiktas studējošo aptaujas par studiju programmu realizācijas gaitu, mācībspēku darba kvalitāti, kas ļauj izsekot studiju programmas novērtējumam no studentu viedokļa, kā arī studiju darba organizācijas kvalitātei. Studējošiem tiek arī piedāvāta iespēja tikties ar augstskolas vadību, administrāciju un katedru vadītājiem. Ikdienas jautājumus ar administrāciju risina studiju programmas administratori, grupu vecākie un studentu pašpārvalde. Informāciju par studējošo aktivitātēm saņem Informācijas centra atbildīgais metodiķis vai studiju programmas administratore, vai arī rektora un prorektora palīdzes.

Arī Programmas Padomē ir ievēlēti studējošo pārstāvji. Padomes sanāksmēs tiek uzklausīts studentu viedoklis. Studentu pārstāvji piedalās arī Programmas Padomes lēmumu pieņemšanā attiecībā pret izmaiņām studiju programmā.

RISEBA atbalsta studējošo iniciatīvu un spēju organizēt dažādus pasākumus. Par tradīciju ir kļuvušas pirmā kursa iesvētības un RISEBA dzimšanas dienu balles oktobra sākumā, kā arī augstskolas Ziemassvētku un Jaungada balles. RISEBA studenti palīdz organizēt Pirmkursnieku un Jaungada balles, aktīvi līdzdarbojas augstskolas prezentēšanā izstādēs "Skola", kas notiek Ķīpsalas izstāžu centrā.

Pēc studējošo ierosinājuma, lai veiktu diskusijas ar studējošiem un akadēmisko personālu par Latvijai aktuāliem jautājumiem tautsaimniecībā, globalizācijas procesu kontekstā, augstskolā tiek aicināti gan ministri, gan politiķi, uzņēmēji, banku, auditorfirmu un uzņēmumu vadītāji un vadošie speciālisti.

Maģistranti savu līdzdalību šajā procesā var realizēt, izsakot savas vēlmes tiešajam studiju kursa pasniedzējam, katedru vadītājiem, kā arī ar RISEBA Studentu Padomes palīdzību, kuras pārstāvji piedalās RISEBA Senāta sēdēs.

Daži maģistranti iesaistās augstskolas Informācijas centra darbā, piedalās zinātniskajās konferencēs un semināros, piedalās augstskolas Atvērto durvju dienās, ir organizatori dažādiem studentu pasākumiem, kā arī dažādu forumu dalībnieki.

Tā kā programmas „Starptautiskais bizness” studenti strādā dažādos uzņēmumos un atšķirīgos amatos, viņi, piedaloties semināros, diskusijās, prezentācijās, pilnveido arī grupas biedru zināšanas un profesionālās spējas.

Maģistranti tiek iesaistīti RISEBA zinātniskajos pētījumos un disertāciju izstrādē. Studenti tiek mudināti piedalīties zinātniskajās konferencēs, lai dalītos savos pētījumu rezultātos.

Studējošo atsauksmes tiek iegūtas arī studējošo un akadēmiskā personāla sanāksmēs, kuras notiek divreiz gadā un uz kurām divi studentu pārstāvji no katras grupas tiek ielūgti tikties ar programmas direktoriem. Sanāksmju mērķis ir nodrošināt studentiem iespēju oficiāli izteikt savu viedokli par dažādām programmas tēmām.

RISEBA uzskata, ka ir svarīgi iegūt studējošo atsauksmes par mācību pieredzes kvalitāti. Studējošo viedokļi ir iegūti dažādos veidos, piemēram, izmantojot gan neformālo saskarsmi ar docētājiem, gan formālu kursu novērtējumu (anketēšanu).

Pamatojoties uz anketēšanas un studentu grupu sanāksmju materiāliem, tiek veiktas operatīvas korekcijas gan studiju saturā, gan pasniegšanas formā.